

Ministerstvo životného prostredia SR Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava Podateľňa		③
Evid. č.: 13088		RZ/ZH/LU:
Dátum: 08-03-2018		Útvar:
Číslo spisu: 480		
Vybavuje: MO		Prílohy:

JUDr. Daniel Gajdoš, advokát, Strážnická 2, 811 08 Bratislava, email: gajdos@akgajdos.sk

Ministerstvo životného prostredia SR

Nám. Ľ. Štúra 1

812 35 Bratislava

podatelna@enviro.gov.sk

k rozhodnutiu vydanému v zisťovacom konaní zo dňa 9.2.2018, č. 480/2018-1.7/mo, zverejnenému na www.enviroportal.sk dňa 19.2.2018

V Bratislave dňa 6. marca 2018

VEC: Odvolanie proti rozhodnutiu MŽP SR zo dňa 9.2.2018, č. 480/2018-1.7/mo

vo veci „Žabany – skládka na nie nebezpečný odpad – rozšírenie“

Podľa údajov na www.enviroportal.sk dňa 19. februára 2018 bolo zverejnené rozhodnutie Ministerstva životného prostredia SR, odboru posudzovania vplyvov na životného prostredie, zo dňa 9.2.2018, č. 480/2018-1.7/mo, podľa ktorého **sa navrhovaná zmena činnosti „Žabany – skládka na nie nebezpečný odpad – rozšírenie“ nebude posudzovať z hľadiska vplyvov podľa zákona č. 24/2006 Z. z.**

Proti uvedenému rozhodnutiu podávam v stanovenej lehote

odvolanie

ktoré odôvodňujem nasledovne:

rozhodnutie je nesprávne a nezákonné, pretože navrhovaná zmena činnosti mala podliehať povinnému hodnoteniu podľa § 18 ods. 1 písm. d) zákona č. 24/2006 Z. z., resp. výsledkom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 1 písm. e) malo byť, že sa táto zmena bude posudzovať podľa tohto zákona,

a to konkrétne z nasledovných dôvodov:

1. V súlade s § 18 písm. d) zákona č. 24/2006 Z. z.: **Predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny musí byť aj každá zmena navrhovanej činnosti uvedenej v prílohe č. 8 časti A, ak taká zmena samotná dosahuje alebo prekračuje prahovú hodnotu, ak je prahová hodnota pre navrhovanú činnosť v prílohe č. 8 časti A ustanovená.** Takáto prahová hodnota pre skládku odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný v prílohe č. 8 časti A stanovená je. Totiž povinnému hodnoteniu podliehajú podľa položky 9 bod 3 Prílohy č. 8 časti A zákona č. 24/2006 Z. z. **skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný s kapacitou s prahovou hodnotou od 250 000 m³.**

Je síce pravdou, že podľa údajov zverejnených na www.enviroportal.sk, účelom stavby „Žabany – skládka na nie nebezpečný odpad – rozšírenie“ je rozšírenie existujúcej skládky na nie nebezpečný odpad o III. a IV. etapu - **celkové rozšírenie o 249 618 m³.**

Nakoľko však navrhovaná zmena uvádza limit rozšírenia tesne podliezajúci prahovú hodnotu, je potrebné tento podrobiť kritickej analýze – či nejde o jeho účelové teoretické nastavenie za účelom vyhnutia sa povinnému posudzovaniu v procese EIA (ktoré v praktickom fungovaní skládky môže byť ľahko prekročené). Skutočnosť, že určenie limitu rozšírenia skládky len kozmeticky „podlieza“ prahovú hodnotu o 382 m³, by mala byť predmetom osobitného vyhodnocovania, a tiež v záujme „zvýšenej citlivosti“ posudzovania reálnych potrieb skládkových kapacít, pri povoľovaní rozširovania skládok v súlade s aktuálnymi požiadavkami na úseku odpadového hospodárstva – malo byť rozhodnuté, že sa tento zámer bude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

2. Ďalším dôvodom nesprávnosti napádaného rozhodnutia je, že doteraz existujúca skládka, ktorá sa má touto zmenou rozšíriť, nebola posudzovaná v režime zákona č. 24/2006 Z. z. a jej posúdenie len v režime zákona č. 127/1994 Z. z., s rozsahom a obsahom obmedzeným touto predchádzajúcou právnou úpravou, nepostačuje, i pre absenciu posúdenia z hľadiska požiadaviek súčasnej právnej úpravy na úseku životného prostredia i odpadového hospodárstva (vrátane programových dokumentov) v režime tejto minulej právnej úpravy EIA.

Celková kapacita I. až IV. etapy skládky má podľa údajov navrhovateľa pritom dosiahnuť 180 000 m³ (I. etapa) + 97 000 m³ (II. etapa) + 249 618 m³ (III + IV. etapa), teda celkovo 526 618 m³. Uvedené navyše možno odôvodniť aj skutočnosťou, že budúca konečná environmentálna záťaž bude mať kapacitu 526 618 m³, čo viac ako dvojnásobne prekračuje prahovú hodnotu pre navrhovanú činnosť v prílohe č. 8 časti A zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.

3. Je potrebné dodať, že navyše II. etapa rozšírenia skládky – podľa údajov navrhovateľa s celkovou úložnou kapacitou 97 000 m³ bola uvedená do prevádzky v roku 2014, teda už za účinnosti zákona č. 24/2006 Z. z. Pritom podľa § 18 ods. 4 tohto zákona: *Ak ide o viaceru na seba nadväzujúcich zmien tej istej činnosti, ktoré samostatne nedosahujú prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8, ale v súčte ich dosahujú alebo prekračujú, považujú sa tieto zmeny za jednu činnosť.* Súčet rozšírenia II. etapy (v súčasnosti v prevádzke – uvedené do prevádzky v roku 2014) a teraz žiadateľom navrhovanej zmeny (III.+IV. etapa) prekračuje prahovú hodnotu 250 000 m³ nie nebezpečného odpadu uvedenú v položke 3 časti 9 prílohy č. 8 - a v súlade s uvedeným zákonným príkazom by preto malo podliehať povinnému hodnoteniu podľa tohto zákona. Výsledkom zisťovacieho konania preto mal byť záver, že predmetnú zmenu (v dôsledku kumulácie s predchádzajúcim rozšírením) je potrebné posúdiť podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Opačný postup je v priamom rozpore so zákonom, resp. ho obchádza.
4. Ďalším dôvodom nesprávnosti rozhodnutia je nedostatočné spracovanie návrhu zmeny z pohľadu vplyvov na životné prostredie, ktoré zakrýva potenciálne vplyvy. A to napr. pri nezohľadnení kumulatívnych účinkov už existujúcej skládky, iných činnosti a navrhovaného rozšírenia skládky v predložennom návrhu (uvádza sa v oznámení „*nedôjde k zvýšeniu intenzity dopravy ..., nepredpokladáme kumulatívne vplyvy*“ - čo je objektívne nemožné). Zároveň význam očakávaných vplyvov je podstatným kritériom podľa časti III prílohy č. 10 zákona č. 24/2006 Z. z.
5. V danom prípade sa z umiestnenia rozširovanej skládky odpadov ukazujú i veľmi pravdepodobné potenciálne vplyvy na citlivé zložky životného prostredia (environmentálna citlivosť oblasti - bod II prílohy č. 10 zákona č. 24/2006 Z. z.). Táto environmentálna citlivosť oblasti sa osobitne podáva zo situovania rozširovanej skládky odpadov v tesnej blízkosti označených chránených území (bod 6.7 Oznámenia o zmene).

Vo vzťahu k umiestneniu skládky a jej vplyvom na označené chránené územia v jej blízkosti, osobitne vo vzťahu k prvku USES - močiar Žabany, nie je náležitá a nemala by obstať argumentácia investora, že rozširovanie skládky prebieha západným smerom, teda sa vzdáľuje od dotknutého chráneného územia. V realite o pár desiatok, možno stovák metrov. Dopady takto rozšírenej skládky na životné prostredie a jeho jednotlivé zložky však reálne nebudú dvojnásobné (zdvojnásobenie kapacity skládky), ale niekoľko násobne väčšie. Z takto rozšírenej skládky sa stane „významný“ krajínovotvorný prvok.

6. Súčasne uvádzam, že navrhovaná zmena nie je v súlade s existujúcou územno-plánovacou dokumentáciou Mesta Michalovce, ktorá predpokladá iba skládku v objemových rozmeroch I. a II. etapy, ako vyplýva napr. z textovej časti zverejneného územného plánu mesta Michalovce na jeho webovom sídle. K tomu dodávam, že táto skutočnosť mala byť dôvodom pre záver o potrebe posúdenia vplyvov navrhovanej zmeny podľa zákona č. 24/2006 Z. z., resp. mala uvedenému predchádzať procedúra zmeny územného plánu s prípadnou širšou účasťou verejnosti a aplikáciou posudzovania aj tejto procedúry podľa zákona č. 24/2006 Z. z.
7. V neposlednom rade je potrebné uviesť, že zmena činnosti je navrhovaná za platnosti a účinnosti nového zákona o odpadoch (č. 79/2015 Z. z.), ktorého požiadavkám nevyhovuje (a tieto neboli posúdené ani v čase vydávania Záverečného stanoviska MŽP SR z 30.12.1997 k pôvodnému návrhu tejto skládky odpadov). Tieto požiadavky nezohľadňuje predmetné Oznámenie o zmene v rámci návrhu ani odôvodnenia. Navrhované rozšírenie skládky je v rozpore s hierarchiou odpadového hospodárstva, ktorá v záväznom poradí uprednostňuje iné formy zneškodňovaniu nadradené formy nakladania s odpadmi pred „zneškodňovaním“ odpadu [§ 6 zákona o odpadoch] a s nadväzujúcimi programami odpadového hospodárstva.
8. Je potrebné tiež poukázať na Program odpadového hospodárstva SR na roky 2016 – 2020“ (ďalej len „**POH SR**“), vypracovaný Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, ktorý bol schválený vládou Slovenskej republiky dňa 14.10.2015 uznesením č. 562/2015, v zmysle ktorého sa uvádza:

V časti Úvod POH SR:

„Záväzná časť POH SR je záväzným dokumentom pre rozhodovaciu činnosť orgánov štátnej správy v odpadovom hospodárstve.“

V časti 4 „Ciele odpadového hospodárstva do roku 2020“ bod 4.1:

„Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR zostáva pre obdobie rokov 2016 až 2020 zásadné odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním obzvlášť pre komunálne odpady.“

V časti 5 „Smerná časť programu“ bod č. 5.3 „Skládky odpadov“ sa uvádza:

„Kapacita v súčasnosti prevádzkovaných skládok odpadov je dostatočná, preto nie je nutné budovať nové skládky odpadov. Rozmiestnenie prevádzkovaných skládok odpadov nie je rovnomerné po celom území SR. V niektorých okresoch absentujú kapacitné možnosti pre skládkovanie komunálnych odpadov. Žilinský kraj nedisponuje skládkovými priestormi na skládkovanie nebezpečných odpadov. Budovanie nových skládok odpadov na nebezpečný odpad a skládok odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný je nežiaduce a v priamom rozpore so záväzkami a cieľmi SR v oblasti odpadového hospodárstva. V odôvodnených prípadoch bude možné budovanie nových skládok odpadov na inertný odpad. Aj rozširovanie

kapacít existujúcich skládok odpadov bude potrebné posudzovať veľmi citlivo na základe reálnych potrieb skládkových kapacít dotknutého regiónu.“

9. Investor pristúpil k popisu nulového variantu spôsobom, z ktorého na prvé čítanie plyní pocit, že najväčšou environmentálnou záťažou pre prostredie bude, ak sa rozšírenie skládky Žabany nezrealizuje, čo odôvodňuje najmä živelným vytváraním „divokých“ skládok odpadov. Mám dôvod domnievať sa, že tieto tvrdenia sú účelové v snahe vykresliť situáciu, v prípade nezrealizovania rozšírenia skládky Žabany, ako bezvýhodiskovú. S uvedeným nemožno súhlasiť. (Skutočnosť, že kapacita skládky sa pomaly naplňa nie je otázkou posledných dní, a nie je ani skutočnosťou, ktorá by mala nepredvídateľný charakter. Počas celej doby prevádzkovania skládky investor presne poznal zostávajúcu kapacitu skládky.)

Súčasná snaha o navodenie dojmu, že niet iného východiska ako rozšírenia skládky Žabany, nie je oprávnená a nie je preukázané, že žiadne iné riešenie neprichádza do úvahy, a to aj vo výhlade dvoch (2) rokov, na ktoré ešte zostáva voľná kapacita skládky Žabany.

10. Pri nulovom variante sa investor vôbec nezoberal možnosťami zhodnocovania odpadov, resp. hierarchicky ešte vyššími spôsobmi nakladania s odpadmi - možnosti efektívnejšieho triedenia odpadu a následného opakovaného využitia, resp. predchádzaniu vzniku odpadov. Len zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu nie je postačujúce, a to aj z hľadiska medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky vo vzťahu k znižovaniu pomeru skládkovaného odpadu, a určitej spoločenskej zodpovednosti voči životnému prostrediu ani nehovoriac.

Pokiaľ žiadateľ argumentoval v prospech ním navrhovaného riešenia iba alternatívami umiestnenia odpadu na iných skládkach a ďalej iba cenou, aj to iba ohľadom jej sčasti – za prepravu – uvedené malo byť posúdené ako nepostačujúce pre účely úplného obrazu a posúdenia plnenia požiadaviek na úseku odpadového hospodárstva (najmä z hľadiska hierarchie odpadového hospodárstva a plnenia cieľov SR vyjadrených v jednotlivých programoch geografických celkov). Ak nebolo analyzované, ani počítané v danom so znižovaním produkcie odpadu, recykláciou, možnosťami iného zhodnotenia (nielen z cenového hľadiska), uvedené bolo celkom nepostačujúce pre vydanie rozhodnutia o tom, že sa zámer nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

11. S poukazom na ustanovenie časti 5 „Smerná časť programu“ bodu č. 5.3 „Skládky odpadov“ Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2016 – 2020, že:

„Kapacita v súčasnosti prevádzkovaných skládok odpadov je dostatočná, preto nie je nutné budovať nové skládky odpadov. (...) Aj rozširovanie kapacít existujúcich skládok odpadov bude potrebné posudzovať veľmi citlivo na základe reálnych potrieb skládkových kapacít dotknutého regiónu.“

Mám za to, že rozsah posudzovania vplyvov len v režime zákona č. 127/1994 Z. z., s rozsahom a obsahom obmedzeným touto predchádzajúcou právnou úpravou nemôže naplniť podmienku **citlivosti posudzovania** v rozsahu v súčasnosti platných právnych predpisov, a túto podmienku je možné naplniť len posúdením v procese EIA podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Teda environmentálne riziká plynúce do budúcnosti zo záťaže vyvolanej touto skládkou **nebudú riziká plynúce z 249 618 m³ odpadu, ale z celkových 526 618 m³ v budúcnosti uloženého odpadu.**

12. Napokon z materiálnych hľadísk na úseku odpadového hospodárstva vznášam i tú výhradu, že dokonca ani v súčasnosti schvaľovaný **Program odpadového hospodárstva Košického kraja na obdobie do roku 2020**, ktorý musí korešpondovať z Programom odpadového hospodárstva SR na roky 2016 – 2020, nepočíta s investorom navrhovaným rozšírením skládky Žabany. A teda navrhovaná zmena nie je ani s týmto programovým dokumentom v súlade.
13. Napokon vznášam ešte i námietky týkajúce sa väd nepreskúmateľnosti rozhodnutia a zistení MŽP SR, ktoré sa týkajú posudzovania mnou vznesených námietok v konaní a relevancie mnou učinенých podaní ako takej. Správny orgán opomenul uviesť v odôvodnení konkrétne skutočnosti, z ktorých mal plynúť záver o oneskorenosti mojich podaní a vylúčení mojej pozície ako účastníka konania – absentuje uvedenie konkrétnych relevantných dátumov a jednoznačného právneho významu prípadne zistenej skutočnosti a konkrétnej relevantnej právnej normy. Ďalej tiež navyše mne adresovaná výtka v odôvodnení, že som neuviedol, koho zastupujem, je máätúca. (Keď nie je zrejmé, že subjekt zastupuje iného, koná vo vlastnom mene). A nie je zrejmé, aký mala celkový význam a dopad na posudzovanie uvedenej veci. (Nepreskúmateľnosť sa napokon podáva i zo samotného postupu MŽP SR, ktoré konanie prerušilo).
14. Nepreskúmateľnosť napádaného rozhodnutia spočíva i v skutočnosti, že odôvodnenie rozhodnutia sa nevysporiadalo s podstatnými skutočnosťami pre rozhodovanie (na väčšinu vôbec nereaguje, resp. ich len zmieňuje bez konkrétneho vysporiadania sa s nimi alebo na plnení požiadaviek netrvá). Námietky prezentované tu-vyššie mali byť predmetom posudzovania už v samotnom konaní o vydanie tu napádaného rozhodnutia zo strany MŽP SR. Tieto skutočnosti mali byť skúmané, uplatňované a dôsledne vyžadované už zo strany samotného MŽP SR (sú konajúcemu orgánu známe z jeho úradnej činnosti, z právnych predpisov, zverejnených programov odpadového hospodárstva, územného plánu), a nielen k námietke účastníka konania.

Tomu v podstate zodpovedal i postup MŽP SR, ktorý síce vyhodnotil námietky účastníka uplatnené voči navrhovanej zmene – rozšíreniu skládky Žabany ako opozdené – konanie však prerušil a žiadal doplnenie podkladov a ďalej asi širšie skúmal žiadosť z naznačených hľadísk. Ničmenej táto úvaha a posudzovanie nenašli konkrétny výraz v odôvodnení napádaného rozhodnutia, ktoré sa podstatnými výhradami (ktoré sú uvádzané vyššie) vôbec nezaoberá.

15. Úlohou Ministerstva životného prostredia v konaní o posúdení žiadosti o zmenu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. nie je len úloha „štatu“ (na štýl súdu podľa súčasného Civilného sporového poriadku, ktorý v dôsledku aplikácie koncentračnej zásady sa sústreďuje na tvrdenia a návrhy strán, a v zásade neuskutočňuje žiadne iné skúmanie). Je k tomu potrebné dodať, že rôzne úseky MŽP SR majú plniť – prostredníctvom i podkladových stanovísk – širšiu prieskumnú a pripomienkovú úlohu (ex offo – vo vzťahu k všetkým požiadavkám všeobecne záväzných právnych predpisov, právne záväzných aktov EU, k skutočnostiam ktoré sú zrejmé zo žiadosti žiadateľa v konaní a jej príloh, predchádzajúcich jeho „povolení“ a vlastných skúseností; a je ich úlohou reklamovať aj prípadnú nekvalitu spracúvanej žiadosti a absenciu rôznych prvkov potrebných pre riadne posúdenie veci (vrátane požiadaviek platnej a účinnej legislatívy na úseku odpadového hospodárstva, Programu SR a Programu kraja na uvedenom úseku pre relevantné obdobie, rámca územného plánu, a ostatné – ako uvádzam tu-vyššie; a výslovne som i písomne vznášal v konaní).

Výhrady v naznačenom smere malo formulovať už MŽP SR, odbor odpadového hospodárstva, resp. ich reklamovať aj MŽP SR, Sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie.

MŽP SR, odbor odpadového hospodárstva, v pôvodnom stanovisku v konaní zo dňa 30.10.2017 formulovalo svoje výhrady veľmi úzko (pričom sa malo zaoberať aspektami žiadosti širšie, ako boli vznášané mnou i v konaní, a sú formulované i v bodoch tu-vyššie). Ale dokonca v ďalšom priebehu konania netrvalo (a to bez právneho dôvodu) na vznesených výhradách vo vzťahu k malej vzdialenosti rozšírenia skládky od najbližšej zástavby osady Žabany, ako i vo vzťahu k požiadavke dodržania hierarchie odpadového hospodárstva s nutnosťou „dodržať materiálové zhodnotenie, energetické zhodnotenie a až potom zneškodnenie“, ktoré sa v ďalšom neskúmalo vôbec (s výnimkou biologického odpadu a obmedzeného špecifického okruhu z hľadiska objemu produkcie menej významných odpadov); nie však z hľadiska celého objemu komunálneho odpadu ako takého.

16. A nakoniec namietam i nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia v samotnom výroku, ktorého podmienky nie sú formulované určite a neumožňujú kontrolu ich obsahu z hľadiska ich dostatočnosti, následného vynucovania. Uvedené sa rozhodne týka napr.:

- podmienky č. 3 realizovať inžiniersko-geologický prieskum v priestore navrhovaných etáp skládky „v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z.“ bez bližšej špecifikácie ustanovení tohto zákona, kvality a rozsahu prieskumu, ako i času realizácie tejto povinnosti, ako
- podmienky č. 5 – vysadiť na západnej a južnej strane areálu plánovaného rozšírenia skládky stromy a kríkovú zeleň – bez špecifikácie typu, rozsahu a umiestenia tejto zelene, ako i času realizácie tejto povinnosti.

S prihliadnutím na vyššie uvedené dôvody preto žiadam, aby orgán rozhodujúci o odvolaní vydal nasledovné

rozhodnutie

Rozhodnutie Ministerstva životného prostredia SR, odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie, zo dňa 9.2.2018, č. 480/2018-1.7/mo, **sa mení tak, že** navrhovaná činnosť uvedená v predložennom oznámení o zmene navrhovanej činnosti „Žabany – skládka na nie nebezpečný odpad – rozšírenie“ sa bude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

alebo aby vydal

rozhodnutie

Rozhodnutie Ministerstva životného prostredia SR, odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie, zo dňa 9.2.2018, č. 480/2018-1.7/mo, **sa zrušuje** a vec sa vracia prvostupňovému orgánu na nové konanie a rozhodnutie.

S pozdravom

JUDr. Daniel Gajdoš, advokát